

Vilkår for kontohold

i

Norges Bank

(NBO)

Banker

1. januar 2019

Innhold

1	Innledende bestemmelser	3
1.1	Hjemmelsgrunnlag	3
1.2	Virkeområde.....	3
1.3	Endring i vilkårene	3
1.4	Definisjoner.....	3
2	Kontohold, brukeradministrasjon mv.....	6
2.1	Åpning, endring og avslutning av konto	6
2.2	Oppgjørskonto.....	6
2.3	Pantekontoer i Norges Bank – Scandinavian Cash Pool	6
2.4	Brukeradministrasjon for NBO Online	7
2.5	Kontoinformasjon, opplysningsplikt og daglig kontoavstemming	7
2.6	Beredskapskonto	7
2.7	Test av systemendringer og nye versjoner	8
2.8	Taushetsplikt	8
3	Betalingsoppgjør.....	8
3.1	Frister for betalingsoppdrag	8
3.2	Tidspunkt for når betalingsoppdrag er lagt inn og endelig oppgjort	8
3.3	Direkte deltakelse i oppgjør av avregninger i Norges Bank.....	9
3.4	Deltakelse i NICS med oppgjør i Norges Bank	9
3.5	Deltakelse i VPO NOK med oppgjør i Norges Bank	9
3.6	Oppgjør av betalingsoppdrag	10
3.7	Rett til å belaste og godskrive kontoer	10
3.8	Korrigerende av feilaktig registrering på en konto.....	10
4	Beredskapsløsning og beredskapsøvelser	11
4.1	Forsterket beredskapsløsning	11
4.2	Beredskapsøvelser.....	11
5	Pant for lån i Norges Bank	12
5.1	Adgang til lån	12
5.2	Bankens disposisjonsrett	12
5.3	Norges Banks disposisjonsrett	12
5.4	Avdrag, uttrekning og forfall	12
5.5	Disposisjonsrett over renter på pantsatte verdipapirer	12
5.6	Mislighold og avvikling under offentlig administrasjon mv.....	12
5.7	Dekning i bankens midler	13
5.8	Omstøtelse av sikkerhet	13
5.9	Realisasjon av pant mv.....	13
5.10	Skatteplikt og skatterapportering.....	13
6	Andre bestemmelser.....	14
6.1	Erstatningsansvar	14
6.2	Lemping av Norges Banks ansvar.....	14
6.3	Melding til EFTAs overvåkingsorgan.....	14
7	Oppsigelse og opphør	14
8	Lovvalg og tvisteløsning.....	14
9	Ikrafttredelse	15

1 Innledende bestemmelser

1.1 Hjemmelsgrunnlag

Vilkårene for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker, heretter betegnet vilkårene, regulerer bankers adgang til lån og innskudd i Norges Bank med hjemmel i lov om Norges Bank og pengevesenet mv. (sentralbankloven) §§ 19 og 20, i forskrift om bankers adgang til lån og innskudd i Norges Bank mv. (låneforskriften), i retningslinjer for sikkerhetsstillelse for lån i Norges Bank gitt i medhold av låneforskriften, samt av bestemmelsene i disse vilkårene. Regler ved insolvens er gitt med hjemmel i lov om betalingsystemer m.v., i lov om finansiell sikkerhetsstillelse og i lov om finansforetak og finanskonsern.

Banken forplikter seg til å følge disse vilkårene ved å fylle ut, undertegne og sende til Norges Bank *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) - Banker.*

Norges Bank fastsetter følgende utfyllende bestemmelser til vilkårene:

- Driftsmønsteret for Norges Banks oppgjørssystem (NBO)
- Priser og gebyrer i Norges Banks oppgjørssystem (NBO)

1.2 Virkeområde

Vilkårene gjelder etablering og bruk av kontoer banken har i Norges Bank og for bankens deltakelse i Norges Banks oppgjørssystem (NBO). Videre gjelder vilkårene bankens pant for egne lån i Norges Bank, og Norges Banks rett til å foreta motregning og til å realisere pantet.

1.3 Endring i vilkårene

Norges Bank kan endre vilkårene og de utfyllende bestemmelsene som nevnt i punkt 1.1. Endringene settes normalt i kraft med minst én (1) måneds varsel, med unntak for priser og gebyrer som varsles to (2) måneder før de treer i kraft. Norges Bank publiserer endringene ved rundskriv. Hvis Norges Bank anser det nødvendig, kan endringer bli satt i kraft med kortere varslingsfrist.

Vesentlige endringer i vilkårene og i de utfyllende bestemmelsene vil bli sendt på høring.

1.4 Definisjoner

Med avregning menes beregning av netto betalingsposisjoner på grunnlag av enkeltbetalinger.

Med avregningssystem menes et system for å beregne netto betalingsposisjoner.

Med bank menes forretnings- eller sparebank med hovedsete i Norge, filial i Norge av bank eller kredittinstitusjon med hovedsete i annen stat samt bank eller kredittinstitusjon med hovedsete i annen stat og som har adgang til å markedsføre og yte tjenester i Norge (grensekryssende virksomhet).

Med betalingsoppdrag menes ordre om å gjøre opp en betaling, herunder en netto betalingsposisjon i en avregning.

Med betalingsoppgjør menes oppgjør av et betalingsoppdrag.

Med beredskapskonto menes en passiv konto som ikke gir adgang til lån og innskudd i Norges Bank før den er aktivert.

Med bruttooppdrag menes betalingsoppdrag mellom to kontohavere i NBO.

Med bruttooppgjør menes oppgjør av betalingsoppdrag mellom to kontohavere i NBO.

Med dekning menes at det er tilstrekkelige midler til å gjennomføre et betalingsoppdrag ved belastning av den kontoen som er angitt i betalingsoppdraget. På hovedkonto kan dekning være i form av innskudd og låneadgang, mens dekning på LOM-konto kan bare være i form av innskudd.

Med driftsmønster for NBO menes faste daglige aktiviteter i oppgjørssystemet, herunder åpnings- og stengtider samt frister for betalingsoppgjørene.

Med forsterket beredskapsløsning menes tjenesten *Market Infrastructure Resiliency Service* (MIRS) fra SWIFT som kan erstatte hovedfunksjonene i NBO i en avvikssituasjon.

Med hovedkonto menes bankens konto i Norges Bank som bankens innskudd samles på over natten.

Med insolvensbehandling menes en situasjon der banken avvikles under offentlig administrasjon eller tilsvarende prosedyre i henhold til gjeldende rett i den staten banken har sitt hovedsete.

Med innledning av insolvensbehandling menes det tidspunkt da relevant judisiell eller administrativ myndighet fattet sin beslutning om insolvensbehandling.

Med LOM-konto (Liquidity Optimisation Mechanism) menes underkonto til hovedkonto som brukes til oppgjør av betalingsoppdrag. Følgende LOM-kontoer benyttes: VPO LOM-konto benyttes for oppgjør av betalingsoppdrag som er avregnet i VPO NOK, CLS LOM-konto benyttes for oppgjør av betalingsoppdrag mellom banken og CLS på bakgrunn av valutahandler og NBO LOM-konto benyttes for alle andre betalingsoppdrag.

Med lånkonto menes bankens konto i Norges Bank som bankens D-lån vil være registrert på.

Med NBO (Norges Banks oppgjørssystem) menes Norges Banks system for kontohold og oppgjør av betalingsoppdrag.

Med NBO Online menes Norges Banks nettbaserte informasjons- og transaksjonssystem for bankers tilgang til sine kontoer i NBO.

Med nettooppgjør menes oppgjør av avregning mottatt fra avregningssystem.

Med NICS (Norwegian Interbank Clearing System) menes bankenes system for avregning av betalingsoppdrag.

Med operatør menes institusjon som er ansvarlig for driften av et avregnings- eller oppgjørssystem.

Med oppgjør menes endelig overføring av penger mellom banker og mellom banker og andre med konto i NBO.

Med oppgjørsgdag menes «oppgjørsgdag» slik dette er definert i regelverket for VPO NOK.

Med oppgjørskonto menes hovedkonto og én eller flere underkontoer (LOM-kontoer) i NBO som benyttes til oppgjør av betalingsoppdrag og som banken har rett til å disponere over.

Med pant menes aktiva som banker har stilt som sikkerhet for lån i Norges Bank.

Med pantekonto menes innskudd på ikke rentebærende konto i Norges Bank som banken stiller som sikkerhet for eget eller annen banks lån i Danmarks Nationalbank og/eller Sveriges riksbank i henhold til avtalen om Scandinavian Cash Pool (SCP) mellom Danmarks Nationalbank, Sveriges riksbank og Norges Bank.

Med realisasjon menes å selge pantsatte verdipapirer og å tiltre innskudd på pantekonto.

Med Scandinavian Cash Pool (SCP) menes ordningen som innebærer at Danmarks Nationalbank, Sveriges riksbank eller Norges Bank yter lån til en bank mot sikkerhet i bankens innskudd på pantekonto i en av de to andre sentralbankene.

Med SWIFT-bank menes bank som deltar i SWIFT og kan sende og motta SWIFT-meldinger.

Med verdipapiroppgjør menes oppgjør av pengeposisjoner i avregninger fra Verdipapirsentralen ASA (VPS).

Med virkedag menes fra den dato og det tidspunkt NBO stenger for oppgjør en virkedato til det tidspunkt NBO stenger for oppgjør neste virkedato.

Med virkedato menes hver av ukedagene fra og med mandag til og med fredag, med unntak av helligdager, offentlige høytidsdager og julaften. For hvert år publiseres virkedatoene på Norges Banks internettside.

Med VPO NOK menes verdipapiroppgjørssystemet i VPS for avregning og oppgjør av handler i finansielle instrumenter i norske kroner (NOK).

Med VPS menes Verdipapirsentralen ASA.

2 Kontohold, brukeradministrasjon mv.

2.1 Åpning, endring og avslutning av konto

Bank kan anmode Norges Bank om å opprette oppgjørskonto eller beredskapskonto ved å sende søknad med utfylt *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) - Banker*. Skjemaet benyttes også ved melding om endring eller avvikling av konto.

Banken skal gi Norges Bank melding om endring av rettslig selskapsform, fusjon eller fisjon senest én (1) måned før endringen trer i kraft. Norges Bank kan si opp kontoholdet med virkning fra tidspunktet for iverksettelsen av endringen.

2.2 Oppgjørskonto

Bank som har oppgjørskonto i Norges Bank skal bruke NBO Online til å overvåke gjennomføringen av alle betalingsoppgjørene i NBO som banken deltar i.

Banken disponerer sine kontoer i Norges Bank ved bruk av NBO Online eller innsending av SWIFT-meldinger. Betalingsoppdrag som registreres i NBO Online må verifiseres av annen bruker før de kan gjøres opp i NBO.

Banken skal ha interne rutiner for bruk av NBO Online og registrering av betalingsoppdrag som sendes via SWIFT slik at ikke uautorisert tilgang påfører partene driftsforstyrrelser, økonomisk tap eller andre negative konsekvenser.

I avvikssituasjoner og etter spesiell avtale med Norges Bank kan banken disponere over innestående på sine kontoer ved bruk av brev undertegnet med autoriserte signaturer, telefaks med testnøkkel eller e-post med testnøkkel.

Banken er ansvarlig for at egne medarbeidere som skal benytte NBO Online på vegne av banken, kjenner regelverket og prosedyrene for deltakelse i NBO, herunder brukerveiledningen for NBO Online.

Banken skal meddele Norges Bank hvem som er bankens kontaktpersoner for den operative likviditetsstyringen og for verdipapirer som pantsettes for lån i Norges Bank, ved å sende inn utfylt *Skjema for kontaktpersoner – Norges Banks oppgjørssystem (NBO)*.

2.3 Pantekontoer i Norges Bank – Scandinavian Cash Pool

Innskudd på pantekonto i Norges Bank som er pantsatt som sikkerhet for lån i Danmarks Nationalbank og/eller Sveriges riksbank, skal tilbakeføres innen fristen som er angitt i driftsmønsteret for NBO. Det er kun panthaver som har disposisjonsrett over slike kontoer med mindre annet følger av avtale mellom sentralbankene. Eventuelle innskudd over natten på pantekontoer i Norges Bank er ikke rentebærende og gebyrlegges.

2.4 Brukeradministrasjon for NBO Online

Banken skal til enhver tid ha minst én brukeransvarlig som er bemyndiget til å administrere bankens brukere av NBO Online. For å melde inn eller endre brukeransvarlig skal *Skjema for brukeransvarlig - NBO Online* benyttes.

Brukeransvarlig skal tilordne rettigheter til hver bruker og melde nye brukere samt endringer og slettinger av brukere til Norges Bank uten unødig opphold og ellers informere Norges Bank om brukere som er i permisjon.

Brukerrettighetene er personlige og skal ikke deles med andre. For å melde inn nye brukere, endre brukerrettighet eller slette brukere skal *Skjema for brukertilganger - NBO Online* benyttes.

Brukeransvarlig skal påse at koder og kodebrikker oppbevares betryggende og i henhold til bankens sikkerhetskrav.

Antallet brukere av NBO Online skal begrenses til de som aktivt bruker løsningen eller skal benytte løsningen i en beredskapssituasjon. Norges Bank vil deaktivere tilgangen til NBO Online for brukere som ikke har vært pålogget de siste seks (6) månedene.

Brukeransvarlig skal bekrefte, på forespørsel fra Norges Bank, hvem i banken som har brukerrettigheter til NBO Online.

2.5 Kontoinformasjon, opplysningsplikt og daglig kontoavstemming

Norges Bank skal gi banken informasjon om betalingsoppdrag som er gjort opp på bankens kontoer og kontoutskrifter for hver enkelt konto gjennom NBO Online. Norges Bank kan også informere banken om oppgjør og kontoutskrifter via SWIFT.

Banken skal avstemme sine kontoer i NBO daglig og kunne bekrefte korrekt saldo i løpet av den påfølgende virkedag.

2.6 Beredskapskonto

Bank som ikke har oppgjørskonto kan anmode om beredskapskonto i Norges Bank. Beredskapskontoen er inaktiv inntil den er aktivert av Norges Bank. Inaktiv beredskapskonto gir ikke adgang til å foreta innskudd, oppta lån eller delta i betalingsoppgjør.

For at Norges Bank skal aktivere beredskapskontoen, må banken sende inn *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) - Banker*. Norges Bank vil aktivere beredskapskontoen så snart denne anmodningen er mottatt og godkjent.

Norges Bank må ha saklig grunn for å avslå bankens anmodning om aktivering av beredskapskonto.

En aktivert beredskapskonto gir banken adgang til lån og innskudd. Banken disponerer over sin beredskapskonto fra det tidspunktet kontoen er aktivert og fram til oppgjørskonto eventuelt blir etablert. Banken sender betalingsoppdrag til Norges Bank

med brev undertegnet med autoriserte signaturer, telefaks med testnøkkel eller e-post med testnøkkel.

Senest fjorten (14) kalenderdager etter at beredskapskontoen er aktivert, skal banken angi om den vil deaktivere beredskapskontoen, etablere oppgjørskonto eller avslutte kontoholdet. Dette gjøres ved å sende inn *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) - Banker*.

2.7 Test av systemendringer og nye versjoner

Banken skal etter anmodning fra Norges Bank delta i tester av systemendringer og nye versjoner av systemløsninger for NBO. Norges Bank skal informere banken om tidspunkt og andre praktiske forhold i god tid før testen skal gjennomføres.

2.8 Taushetsplikt

Medarbeidere hos banken har taushetsplikt med hensyn til opplysninger de får via kontoholdet i Norges Bank om andres forretningsmessige eller personlige forhold med mindre annet følger av lov. Tilsvarende gjelder andre som utfører oppdrag for banken. Banken plikter å gjøre alle sine berørte medarbeidere kjent med taushetsplikten.

Taushetsplikten er ikke til hinder for at partene gir de opplysninger som ansees nødvendige for at Norges Bank skal kunne utøve sine oppgaver som oppgjørsbank for banken. Taushetsplikten er heller ikke til hinder for at Norges Bank kan varsle aktører, som avregningssentraler og sentrale motparter, som sender betalingsoppdrag til Norges Bank på vegne av flere institusjoner, om endringer i bankens deltakelse i NBO. Det samme gjelder informasjon fra Norges Bank til VPS om bankens saldo på VPO LOM-konto.

Dersom én eller flere banker mangler dekning for sin betalingsposisjon i en avregning som skal gjøres opp i NBO, kan Norges Bank informere operatøren for avregningssystemet om hvilke banker som mangler dekning. Norges Bank kan også informere operatøren for et avregningssystem om oppsigelse, suspensjon og begrensing av bankers låneadgang samt om avslutning av konto i Norges Bank.

3 Betalingsoppgjør

3.1 Frister for betalingsoppdrag

Oppdrag som skal gjøres opp med samme dags virkning, må være mottatt i NBO innen tidspunktet den aktuelle kontoen stenges for oppgjør i henhold til driftsmønsteret for NBO. Banken skal angi virkedato for oppgjør av betalingsoppdrag og kan angi oppgjørstidspunkt innenfor virkedato.

3.2 Tidspunkt for når betalingsoppdrag er lagt inn og endelig oppgjort

Et betalingsoppdrag anses lagt inn i NBO og er endelig oppgjort når det er belastet eller godskrevet en av bankens kontoer i Norges Bank. Norges Bank, banken eller tredjepart kan ikke tilbakekalle betalingsoppdraget etter dette tidspunktet.

Et betalingsoppdrag på bakgrunn av en avregning i VPO NOK anses lagt inn i NBO på det tidspunkt hvor det etter regelverket for VPO NOK i VPS anses lagt inn. Norges Bank, banken eller tredjepart kan ikke tilbakekalle betalingsoppdraget etter dette tidspunktet. Slike betalingsoppdrag er endelig oppgjort når de er belastet eller godskrevet bankens VPO LOM-konto og kontoen er gjort tilgjengelig for banken.

3.3 Direkte deltakelse i oppgjør av avregninger i Norges Bank

Bank som er direkte deltaker i oppgjør av avregninger i Norges Bank, skal være SWIFT-bank. Norges Bank kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra kravet etter søknad fra banken. Norges Bank kan fastsette nærmere vilkår for slikt unntak.

3.4 Deltakelse i NICS med oppgjør i Norges Bank

Banken aksepterer at betalingsoppdrag fra NICS kan belastes og godskrives bankens kontoer i Norges Bank.

Banken skal være bemannet og overvåke gjennomføringen av betalingsoppgjør fra kl. 07:00 til NBO er stengt.

Ved endring i sin deltakelse i NICS som har betydning for bankens deltakelse i betalingsoppgjør i NBO, skal banken gi Norges Bank melding om endringen ved å benytte *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) - Banker*. Skjemaet skal være Norges Bank i hende senest én (1) uke før endringen settes i verk.

Fristen om én ukes varsel til Norges Bank ved endring av deltakelsen i NICS gjelder ikke i situasjoner der banken raskt må skifte oppgjørsbank. I slike situasjoner har banken adgang til å benytte Norges Bank som oppgjørsbank fra det tidspunktet Norges Bank har iverksatt endringen.

3.5 Deltakelse i VPO NOK med oppgjør i Norges Bank

Banken aksepterer at betalingsoppdrag fra VPS kan belastes og godskrives bankens VPO LOM-konto i Norges Bank.

Banken skal før oppgjøret av hver avregning overføre midler til sin VPO LOM-konto innen fristene som er fastsatt i driftsmønsteret for NBO. Banken disponerer ikke over midler som er avsatt på VPO LOM-kontoen i de tidsrommene som er angitt i driftsmønsteret. Gjennomføringen av verdipapiroppgjøret forutsetter at hver deltaker har dekning i form av innskudd på sin VPO LOM-konto.

Betalingsoppdrag som er lagt inn i VPO NOK før tidspunktet for innledning av insolvensbehandling hos banken, kan gjøres gjeldende etter sitt innhold. Det samme gjelder betalingsoppdrag som er lagt inn i VPO NOK etter åpning av insolvensbehandlingen, men før VPS fikk eller burde hatt kunnskap om at insolvensbehandling var innledet.

Innskudd som står på bankens VPO LOM-konto på tidspunktet for innledning av insolvensbehandling av banken skal kunne benyttes for oppgjør samme oppgjørsdag. Det samme gjelder innskudd som godskrives den aktuelle bankens VPO LOM-konto

som følge av betalingsoppdrag fra VPO NOK etter tidspunktet for innledning av insolvensbehandling.

3.6 Oppgjør av betalingsoppdrag

Dersom banken ikke har oppgitt oppgjørstidspunkt, skal Norges Bank gjøre opp betalingsoppdrag på bankens kontoer i den rekkefølgen de er mottatt.

Ved manglende dekning på NBO LOM-konto gjelder følgende prioriteringer for oppgjør av betalingsoppdrag:

1. Renter på lån med fast løpetid (F-lån) og oppgjør av valutahandler med Norges Bank.
2. Avregninger fra NICS.
3. Bruttooppdrag fra banken og betalingsoppdrag fra Norges Bank utenom oppgjør av valutahandler med Norges Bank.

Banken kan prioritere et bruttooppdrag foran et annet bruttooppdrag i kø, men ikke prioritere et bruttooppdrag foran en avregning i kø.

Banken skal ha dekning for sine betalingsoppdrag og øvrige forpliktelser innen de frister som er fastsatt i driftsmønsteret for NBO. Betalingsoppdrag som skal belastes hovedkontoen, avvises umiddelbart dersom det ikke er dekning for oppdraget.

Norges Bank kan avvise en avregning uten dekning, eller dersom operatøren for avregningssystemet ber om det. Dette gjelder selv om fristene i driftsmønsteret for NBO ikke er overskredet. Norges Bank kan gjøre opp en avregning som erstatter den avviste avregningen.

Norges Bank vil avvise en avregning eller et bruttooppdrag dersom det ikke er dekning på LOM-konto på stengetidspunktet for den aktuelle kontoen.

Ved alvorlige driftsavvik med redusert tilgjengelighet eller kapasitet i NBO kan bestemmelsene i første og andre avsnitt fravikes av Norges Bank. Avregninger, betalinger til CLS Bank og andre bruttooppdrag som er viktig for at betalingsoppgjørene gjennomføres, vil bli prioritert.

3.7 Rett til å belaste og godskrive kontoer

Norges Bank har rett til å belaste bankens kontoer på grunnlag av betalingsoppdrag som mottas i henhold til vilkårene. Det samme gjelder krav som Norges Bank har mot banken som følge av bankens lån i Norges Bank og dens deltakelse i NBO. For innskudd på bankens VPO LOM-konto, gjelder Norges Banks rett etter annet punktum bare i den utstrekning det er innskudd igjen på kontoen ved slutten av virkedagen for innledning av insolvensbehandling.

3.8 Korrigering av feilaktig registrering på en konto

Dersom Norges Bank har godskrevet feil konto eller beløp, kan Norges Bank rette feilen med varslings til banken hvis rettingen skjer innen utløpet av den tredje virkedagen etter

at feilen oppsto. Dersom rettingen skjer senere, skal Norges Bank innhente skriftlig samtykke fra banken på forhånd.

Dersom Norges Bank har foretatt uriktig belastning av bankens kontoer, skal Norges Bank rette feilen uten ugrunnet opphold.

4 Beredskapsløsning og beredskapsøvelser

4.1 Forsterket beredskapsløsning

Dersom Norges Bank tar i bruk forsterket beredskapsløsning for NBO (MIRS), skal Norges Bank varsle banken på forhånd.

Ved bruk av den forsterkede beredskapsløsningen vil alle betalingsoppgjør bli gjennomført på én konto for hver bank. Beredskapsløsningen gir ikke mulighet til å reservere midler til bestemte betalingsoppgjør.

Endringer i bankens låneadgang vil gjøres manuelt av Norges Bank og normalt kun ved forfall av pantsatte verdipapirer og ved registrering av nytt pant.

SWIFT-banker skal sende betalingsoppdrag til Norges Bank via SWIFT som normalt og vil motta kontoutskrift som SWIFT-melding. SWIFT-banker vil ha tilgang til å overvåke gjennomføringen av sine betalingsoppdrag i et særskilt brukergrensesnitt via SWIFTNet Browse.

Banker som ikke er SWIFT-bank, må sende betalingsoppdrag til Norges Bank ved å benytte telefaks med testnøkkel eller e-post med testnøkkel. Slike banker vil ikke ha tilgang til å overvåke gjennomføringen av sine betalingsoppdrag i den forsterkede beredskapsløsningen. Når bruken av beredskapsløsningen er avsluttet, skal Norges Bank sende kontoutskrift til banken for den perioden beredskapsløsningen har vært i bruk.

Ved bruk av den forsterkede beredskapsløsningen vil renter for lån og innskudd på oppgjørskonto kun bli belastet og/eller godskrevet bankens konto i forbindelse med månedsskifte og når bruken av beredskapsløsningen er avsluttet. Renter for lån med fast løpetid (F-lån) og innskudd med fast løpetid (F-innskudd) vil bli belastet og godskrevet som normalt.

Ved bruk av den forsterkede beredskapsløsningen må banker som deltar direkte i én eller flere avregninger være bemannet og overvåke gjennomføringen av betalingsoppgjør fra kl. 07:00 til NBO er stengt.

4.2 Beredskapsøvelser

Banken skal delta i beredskapsøvelser for NBO. Dersom en beredskapsøvelse er varslet, skal Norges Bank informere banken om tidspunktet for øvelsen og andre praktiske forhold i god tid før øvelsen gjennomføres.

5 Pant for lån i Norges Bank

5.1 Adgang til lån

For å få adgang til lån i Norges Bank, må banken undertegne og sende til Norges Bank *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO)- Banker* med utfyltpunkt D *Lån i Norges Bank* og punkt E *Pantsettelseserklæring – Sikkerhet for lån i Norges Bank*.

Dersom størrelsen på bankens lån og påløpte renter og gebyrer overstiger låneverdien av pantet, kan Norges Bank kreve at banken øker sin sikkerhetsstillelse. I slike tilfeller kan Norges Bank også benytte bankens ordinære innskudd i Norges Bank som sikkerhet.

Låneadgang basert på pantsatt innskudd i Danmarks Nationalbank og/eller Sveriges riksbank under SCP-ordningen, skal være tilbakeført innen fristen som er angitt i driftsmønsteret for NBO.

5.2 Bankens disposisjonsrett

Aktiva som banken har pantsatt som sikkerhet for lån i Norges Bank, kan ikke benyttes som pant overfor tredjepart.

Pantsatte verdipapirer kan bare frigis av Norges Bank.

5.3 Norges Banks disposisjonsrett

Norges Bank kan bare benytte pantet til dekning av de krav som er angitt i *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) - Banker*, punkt E. Pantet skal realiseres i overensstemmelse med bestemmelsene i punktene 5.6 – 5.9.

5.4 Avdrag, uttrekning og forfall

Utbetalinger i forbindelse med avdrag, uttrekning eller forfall av verdipapirer som er pantsatt som sikkerhet for lån i Norges Bank, inngår i Norges Banks panterett og skal godskrives den kontoen som Norges Bank bestemmer. Pantsatte verdipapirer gir ikke låneadgang virkedagen før uttrekning eller forfall.

5.5 Disposisjonsrett over renter på pantsatte verdipapirer

Banken disponerer over utbetalte renter på verdipapirer som er pantsatt til fordel for Norges Bank.

5.6 Mislighold og avvikling under offentlig administrasjon mv.

Innenfor rammen av disse vilkårene og bestemmelser i *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO)- Banker*, jf. punkt E *Pantsettelseserklæring – Sikkerhet for lån i Norges Bank* har Norges Bank rett til å inndrive sine krav mot banken ved å gjennomføre sluttavregning og til å tiltre og realisere hele eller deler av pantet dersom:

- a. banken misligholder sine forpliktelser overfor Norges Bank ved tilbakebetaling av lån eller betaling av renter på lån,

- b. banken misligholder sine forpliktelser overfor Norges Bank til å øke sin sikkerhetsstillelse dersom summen av lån og påløpte renter overstiger låneverdien av pantet,
- c. insolvensbehandling av banken er besluttet,
- d. Norges Bank har besluttet å suspendere eller begrense bankens låneadgang etter bestemmelsene i *Forskrift om bankers adgang til lån og innskudd i Norges Bank mv.*

5.7 Dekning i bankens midler

Dersom minst ett av vilkårene i punkt 5.6 foreligger, kan Norges Bank inndrive sine krav mot banken i bankens innskudd i Norges Bank, herunder ordinære innskudd og innskudd med fast løpetid (F-innskudd).

Norges Bank har ikke adgang til å inndrive sine krav mot banken ved å avregne sine krav mot bankens innskudd på pantekonto i Norges Bank som er stilt som sikkerhet for lån i Danmarks Nationalbank og/eller Sveriges riksbank.

5.8 Omstøtelse av sikkerhet

Innestående på bankens kontoer og bankens pantsettelse til fordel for Norges Bank kan ikke omstøtes etter dekningslovens § 5-7, jf. lov om betalingssystemer mv. § 4-4 og lov om finansiell sikkerhetsstillelse § 5.

5.9 Realisasjon av pant mv.

Dersom minst ett av vilkårene i punkt 5.6 foreligger, kan Norges Bank omgående og uten ytterligere samtykke fra banken eller administrasjonsstyret/boet realisere pant registrert i verdipapirregister i Norge eller i utlandet. Det samme gjelder innskudd i Danmarks Nationalbank og/eller i Sveriges riksbank som er pantsatt for lån i Norges Bank. Pantet skal bare brukes til dekning av kravene som er nevnt i *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker*, jf. punkt E *Pantsettelseserklæring – Sikkerhet for lån i Norges Bank*. Norges Bank skal varsle banken eller administrasjonsstyret/boet før pantet realiseres.

Verdifastsettelse, realisasjon og eventuelt sluttoppgjør mellom banken og Norges Bank skal gjennomføres på kommersielt rimelige vilkår. For pantsatte innskudd i Danmarks Nationalbank og/eller Sveriges riksbank skal sluttoppjøret baseres på den valutakursen som oppnås hos en uavhengig megler på tidspunktet for realisasjon av pantet.

Ved undertegning av *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker*, og utfylt punkt E *Pantsettelseserklæring – Sikkerhet for lån i Norges Bank*, gir banken Norges Bank ugjenkallelig fullmakt til å gi kontofører for verdipapirer, verdipapirregister og megler de instruksjoner som er nødvendige for å realisere pantet.

5.10 Skatteplikt og skatterapportering

Banken er ansvarlig for at dokumenter knyttet til skatteplikt og skatterapportering mv. blir utfylt korrekt og rapportert til rett tid. Der dette er påkrevd, må banken oversende de

angjeldende dokumenter til Norges Bank for undertegning og videresending til de aktuelle mottakerne.

6 Andre bestemmelser

6.1 Erstatningsansvar

Norges Bank er ansvarlig for direkte tap, for eksempel rentetap, dersom Norges Bank foretar en feilaktig eller forsinket godskrift eller belastning av bankens kontoer.

Norges Banks ansvar for annet direkte tap enn rentetap gjelder likevel ikke dersom Norges Bank godtgjør at feilen eller forsinkelsen skyldes en hindring som ligger utenfor Norges Banks kontroll, og som Norges Bank ikke med rimelighet kunne ventes å ta i betraktning på tidspunktet kontoholdet ble åpnet eller unngå eller overvinne følgene av på et senere tidspunkt. Ansvarsfriheten gjelder så lenge hindringene foreligger. Ved feil som skyldes grov uaktsomhet eller forsett fra Norges Banks side, er Norges Bank også ansvarlig for indirekte tap.

6.2 Lemping av Norges Banks ansvar

Hvis banken har medvirket til feil eller forsinkelse, kan Norges Banks ansvar etter punkt 6.1 lempes eller falle bort.

6.3 Melding til EFTAs overvåkingsorgan

Norges Bank kan gi EFTAs overvåkingsorgan (ESA) de opplysninger om banken som er nødvendig for å oppfylle krav til melding etter lov om betalingssystemer mv. § 4-5.

7 Oppsigelse og opphør

Banken kan si opp sitt kontohold i Norges Bank med én (1) måneds skriftlig varsel. Oppsigelse fra Norges Banks side kan gis umiddelbar virkning og skal være saklig begrunnet.

Ved vesentlig mislighold av disse vilkårene kan hver av partene suspendere kontoholdet i Norges Bank for en angitt periode, eller avslutte det med umiddelbar virkning.

Bankens kontohold i Norges Bank opphører med umiddelbar virkning dersom insolvensbehandling av banken er besluttet. Dette gjelder likevel ikke bestemmelsene i punkt 3.5 om deltakelse i VPO NOK med oppgjør i Norges Bank og punkt 5 om pant for lån i Norges Bank.

8 Lovvalg og tvisteløsning

Partenes rettigheter og plikter etter disse vilkårene reguleres av norsk rett.

Disse vilkårene og *Skjema for kontohold i Norges Bank (NBO) – Banker* er tilgjengelig på norsk og engelsk. Ved uoverensstemmelse mellom teksten på norsk og engelsk, gjelder teksten på norsk.

Partene skal søke å løse tvister om forståelsen av vilkårene ved forhandling. Hvis en tvist ikke er løst innen tre (3) måneder, skal tvisten løses ved ordinær domstolsbehandling. Eventuelle søksmål fremmes for Oslo tingrett.

9 Ikrafttredelse

Disse vilkårene trer i kraft etter beslutning av Norges Bank.